

**VLEERMUISONDERZOEK
GROOTSCHOTERWEG**

VASO BUDEL B.V.

VASO Budel b.v.

Vleermuisonderzoek Grootshoterweg

projectgegevens:
RAP01-VSP00015-01A

Rosmalen, 6 november 2007

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
1.1	Aanleiding en opzet	1
1.2	Ligging plangebied	1
2	NATUURBELEID EN -WETGEVING	2
3	METHODE	3
4	RESULTATEN	4
4.1	Resultaten	4
5	CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN	6
5.1	Conclusie	6
5.2	Aanbeveling	6

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding en opzet

Aanleiding voor dit vleermuisonderzoek vormt de voorgestane ontwikkeling van twee appartementencomplexen ter plaatse van aan de Grootschoterweg 38 t/m 46. Het plan is opgenomen in het nieuwe ontwerp bestemmingsplan van de gemeente Cranendonck. Naar verwachting zal deze medio juni 2008 definitief zijn. De bouwvergunning zal dan direct verstrekt worden. In dit kader is reeds een quickscan flora en fauna uitgevoerd op de locatie (Croonen Adviseurs, 2007). Hieruit is naar voren gekomen dat de locatie mogelijk van belang is voor vleermuizen. Aangezien aantasting van alle vleermuissoorten ook op individuniveau voorkomen dient te worden, is bij een eventuele aanwezigheid van deze soorten in de te slopen gebouwen en of te kappen beplanting altijd een ontheffing noodzakelijk. In dit kader is inzicht gewenst in de concrete aanwezigheid van vleermuizen.

1.2 Ligging plangebied

Het plangebied ligt aan de rand van de bebouwde kom van Budel-Schoot en bestaat uit een fitnesscentrum en een woonhuis. Tevens bevinden zich enkele grotere oude bomen in en om het plangebied. De ruimtelijke ontwikkeling bestaat uit de bouw van twee appartementencomplexen. Ten behoeve hiervan zal de bestaande bebouwing en beplanting moeten wijken.

2 NATUURBELEID EN -WETGEVING

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet van kracht. In deze wet is de bescherming van inheemse wilde planten en dieren geregeld en deze vormt daarmee de vervanging van een aantal eerdere wetten alsmede de implementatie op nationaal niveau van de soortbescherming uit de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn. Implementatie van de soortbescherming in bijvoorbeeld bestemmingsplannen is dus in principe niet meer nodig. In verband met de uitvoerbaarheid van ruimtelijke plannen dient echter wel rekening te worden gehouden met soortbescherming en dan met name de aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied.

De Flora- en faunawet gaat uit van het 'nee, tenzij'-principe. Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk. In de wet is een aantal verbodsbepalingen opgenomen dat van belang is bij ruimtelijke ingrepen.

Voor beschermde planten op hun groeiplaats geldt het volgende verbod:

- Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse soort te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Voor beschermde dieren in hun natuurlijke leefomgeving geldt:

- Het is verboden dieren behorende tot een beschermde inheemse soort te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
- Het is verboden dieren behorende tot een beschermde inheemse soort opzettelijk te verontrusten.
- Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren behorende tot een beschermde inheemse soort te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
- Het is verboden eieren van dieren behorende tot een beschermde inheemse soort te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Voor ruimtelijke ingrepen is bij het overtreden van de bovenstaande bepalingen een ontheffing (ex artikel 75 Flora- en faunawet, Algemene Maatregel van Bestuur) nodig.

Ontheffing en Vrijstelling

De Flora- en faunawet onderscheidt verschillende beschermingsregimes. Alle vleermuissoorten vallen onder het zwaarste beschermingsregime (Tabel 3-soorten) van de Flora- en faunawet. Voor soorten van tabel 3 geldt het zwaarste beschermingsregime en is bij ruimtelijke ontwikkelingen geen vrijstelling mogelijk van de ontheffingsplicht. Voor deze soorten dient een ontheffing aangevraagd te worden, welke aan drie criteria wordt getoetst (zware toets):

- Er is sprake van een in of bij wet genoemd belang.
- Er is geen alternatief.
- Het initiatief doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.

3 METHODE

Er is gewerkt volgens de methode beschreven in de 'Handleiding voor het inventariseren en determineren van Nederlandse vleermuissoorten met behulp van batdetectors' (Helmer, Limpens en Bongers, 1987).

Gedurende de bezoeken werd het onderzoeksgebied te voet doorkruist, zodanig dat een gebiedsdekkende inventarisatie werd verkregen. Tijdens de bezoeken is met name gelet op kolonie-indicatieve gedragingen zoals onder andere uitvliegen en zwermgedrag van vleermuizen. Daarnaast is er gezocht naar vleermuiskeutels, meststrepen en afgebeten insectenvleugels.

Het weer is van invloed op de activiteiten van vleermuizen en daardoor op de doelmatigheid van het inventariseren. Harde wind (meer dan 3 Beaufort), langdurige regenval, dichte mist en temperaturen onder de 12 graden zijn belemmerende factoren. Tijdens deze weersomstandigheden is er niet gewerkt.

Het veldwerk is in zes bezoekerondes uitgevoerd van juni tot en met augustus 2007, met elke maand een bezoek in de avond en elke maand een bezoek in de ochtend. Bij de vroege ochtend bezoeken (03.30 tot 05.00 uur) lag de nadruk op het zoeken naar kolonieplaatsen middels inzwermende vleermuizen. De detector was daarbij meesttijds afgesteld op 22 kHz. Tijdens de avondbezoeken is er vooral gelet op uitvliegende vleermuizen en is nagegaan hoe de vleermuizen het terrein gebruiken. De detector was daarbij wisselend afgesteld op 45 kHz. en 25 kHz. Op die manier moeten alle vleermuissoorten waarvan het voorkomen in Nederland bekend is goed te ontvangen zijn.

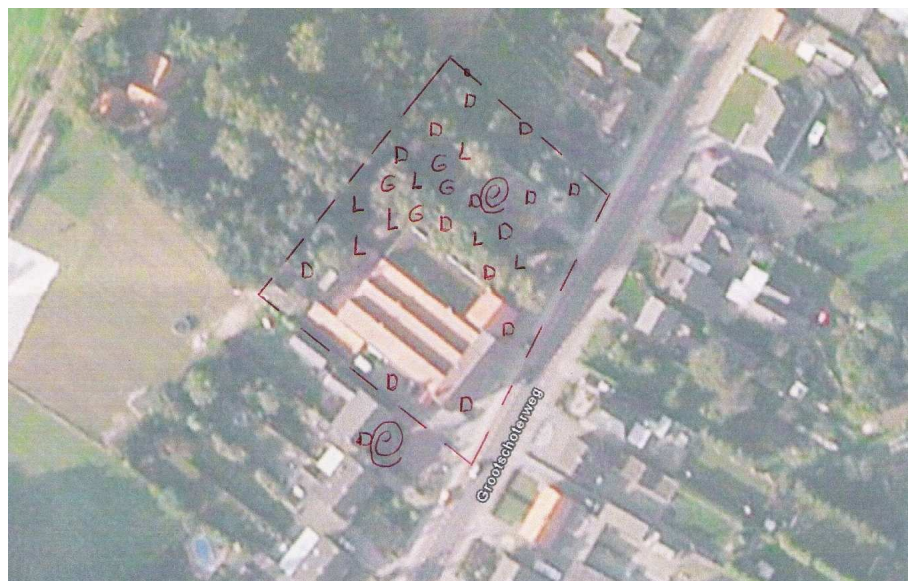
4 RESULTATEN

4.1 Resultaten

In het onderzoeksgebied zijn de volgende drie soorten vleermuizen jaged boven en nabij het perceel waargenomen:

- Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*;
- Laatvlieger *Eptesicus serotinus* ;
- Gewone grootoorvleermuis *Plecotus auritus*.

Op de onderzoekslocatie zijn geen boombewonende vleermuizen aangetroffen.

Verspreidingskaart met waarnemingen van dwergvleermuis (D), laatvlieger (L), gewone grootoorvleermuis (G) en zwermgedrag (spiraal).

Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is een algemeen voorkomende soort die hoofdzakelijk verblijft in gebouwen (spouwmuren, dakbetimmering, onder daken, enz.). Gewone dwergvleermuizen zijn op zich plaatstrou, maar ze verhuizen relatief vaak en gebruiken daarbij meerdere min of meer vaste verblijfplaatsen.

De gewone dwergvleermuis is tijdens alle bezoeken waargenomen. Bij het eerste ochtendbezoek zijn twee zwermende dwergvleermuizen onder de loshangende dakbetimmering van de tandartsenpraktijk gekropen. Daarna is er echter geen zwermgedrag of andere verblijfplaatsindicerend gedrag meer waargenomen. Later in het seizoen zijn op een andere plaats in een raamkozijn van de tandartsenpraktijk keutels gevonden.

Laatvlieger

De laatvlieger is in Nederland vrij algemeen en komt nagenoeg overal voor. Landelijk gezien gaat het de laatste jaren echter steeds minder goed met de laatvlieger. Net als bij bijvoorbeeld de huismus nemen de aantallen behoorlijk af. De soort is dan ook voorgedragen om opgenomen te worden op de nieuwe rode lijst voor zoogdieren die eind 2007 wordt vastgesteld.

Laatvliegers verhuizen wel, maar zijn erg plaatstrouw. Soms wordt een kolonie jaren achtereen als zomer- en winterverblijf gebruikt. Soms bewonen ze een netwerk van geschikte onderkomens binnen een beperkt gebied, hooguit enkele honderden meters uit elkaar.

Meerdere laatvliegers zijn zowel in de ochtend als in de avond jagend in het plangebied waargenomen.

Gewone grootoorvleermuis

De gewone grootoorvleermuis komt verspreid over heel Nederland voor maar nergens in grote aantallen. Ze gedragen zich opportunistisch in hun keuze van verblijfplaatsen. Ze worden zowel op zolders, achter betimmeringen, daklijsten en vensterluiken, in spouwmuren en onder dakpannen, als in holten en spleten in bomen en in vleermuiskasten gevonden. De (kraam)groep leeft in een netwerk van een groot aantal bij elkaar gelegen verblijfplaatsen. De dieren verhuizen vaak. Ze jagen in de directe omgeving van de verblijfplaats tot op circa drie kilometer afstand.

In het plangebied zijn enkele grootoorvleermuizen jagend in de avond waargenomen en trokken daarna verder. In de ochtend zijn er geen grootoorvleermuizen gezien.

5 CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN

5.1 Conclusie

Er zijn op de onderzoekslocatie aan de Grootschoterweg 38 t/m 46 drie soorten vleermuizen vastgesteld; gewone dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis. Zoals eerder gesteld zijn alle vleermuizen in Nederland beschermd. Het gehele plangebied wordt gebruikt als foerageergebied.

De tandartsenpraktijk verschaft, door de vele betimmeringen en loshangende betimmering plus een schoorsteen op het dak van de sportschool, veel mogelijkheden voor vleermuizen om te verblijven. Alle drie de vleermuissoorten zijn cirkelend rond de schoorsteen op het dak van de tandartsenpraktijk waargenomen. Behoudens de twee dwergvleermuizen (vermoedelijk mannetjes) zijn echter geen waarnemingen gedaan van in of uitvliegende vleermuizen.

Daarnaast is de tandartsenpraktijk mogelijk geschikt als winterverblijfplaats voor dwergvleermuizen. Daarnaast wordt de locatie waarschijnlijk in de zomer sporadisch gebruikt door individuele mannetjes vleermuizen.

Het zwermgedrag (dé indicatie van een verblijfplaats) is moeilijk te determineren bij de laatvlieger. Doordat de soort zowel 's ochtends als 's avonds is aangetroffen in het plangebied en hij cirkelend is waargenomen is de aanwezigheid van een vaste verblijfplaats niet uit te sluiten.

Met de voorgestane ontwikkeling blijft het gebied geschikt als foerageergebied.

5.2 Aanbeveling

Het verdient de aanbeveling om de zolder en schoorsteen van de sportschool te inspecteren op de aanwezigheid van vleermuizen, met name laatvliegers. Hiermee kan beter zicht op de concrete aanwezigheid van deze soort in het plangebied worden bepaald.

Omdat niet geheel is uit te sluiten dat er tijdens de winterperiode dwergvleermuizen in de tandartsenpraktijk verblijven, verdient het de aanbeveling om in de winterperiode nader onderzoek te doen met behulp van een kierenkijker om te zien of er achter de betimmeringen of op andere moeilijk te inspecteren plaatsen wel of geen vleermuizen zitten.

Indien bij het aanvullend onderzoek vleermuisverblijfplaatsen worden aangetroffen is een ontheffing artikel 75 van de Flora- en Faunawet noodzakelijk.